

Transportstyrelsens föreskrifter om utbildning av personal för flygtrafiktjänst;

TSFS 2009:81

Utkom från trycket
den 23 juli 2009

beslutade den 20 juli 2009.

Transportstyrelsen föreskriver¹ med stöd av 74 och 84 §§ luftfartsförordningen (1986:171) följande.

LUFTFART

Serie ANS

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas när en skola ska drivas som utbildar personal för flygtrafiktjänst, för vilka det enligt svenska föreskrifter krävs certifikat eller behörighetsbevis för AFIS-personal. De ska även tillämpas av enheter för flygtrafikledningstjänst som utbildar sådan personal.

Definitioner och förkortningar

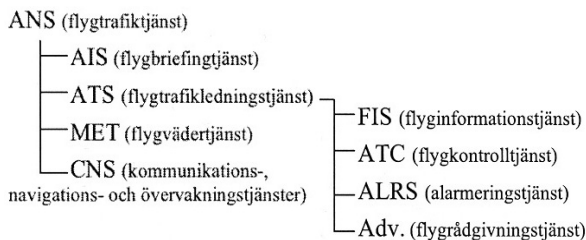
2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>flyginformationstjänst för flygplats</i>	(Aerodrome Flight Information Service, AFIS) verksamhet med uppgift att bedriva flyginformationstjänst vid icke kontrollerad flygplats
<i>flygkontrolltjänst</i>	(Air Traffic Control Service, ATC) den sammanfattande benämningen på områdeskontrolltjänst, inflygningskontrolltjänst och flygplatskontrolltjänst och är en tjänst som tillhandahålls i syfte att a) förebygga kollisioner - mellan luftfartyg, och - mellan luftfartyg och ett hinder inom manöverområdet, samt b) påskynda och bibehålla ett välordnat flygtrafikflöde
<i>flygplatskontrolltjänst</i>	en flygkontrolltjänst för flygplatstrafik

¹ Jfr rådets direktiv 2006/23/EG av den 5 april 2006 om ett gemenskapscertifikat för flygledare (EUT L 114, 27.04.2006 s. 22 Celex 32006L0023).

flygtrafikledningseenhet (Air Traffic Services unit, ATS unit) en civil eller militär enhet som ansvarar för att sköta flygtrafikledning och en sammanfattande benämning på flygkontrollenhet, AFIS-enhet och ATS rapportplats

flygtrafik tjänst (Air Navigation Services, ANS) flygtrafikledningstjänst, flygvädertjänst, flygbriefingstjänst samt kommunikations-, navigations- och övervakningstjänster och kan beskrivas enligt följande begreppssystem:



observationstjänst för flygväder en verksamhet för bestämningen av ett eller flera meteorologiska element.

Allmänt för skolor

3 § En skola som utbildar personal för flygtrafikledningstjänst ska vara certifierad av Transportstyrelsen enligt luftfartsförordningen. Ett certifikat för en skola som är certifierad av annan EES-stat enligt Europaparlamentets och Rådets direktiv 2006/23/EG av den 5 april 2006 om ett gemenskaps-certifikat för flygledare² ska erkännas av Transportstyrelsen.

4 § Utbildningen får endast bedrivas för de delar av flygtrafikledningstjänsten och i den omfattning som anges i certifikatet.

5 § En ansökan om certifiering av en skola som utbildar personal för flygtrafikledningstjänst ska sändas till Transportstyrelsen om skolan har sin huvudsakliga verksamhet lokaliserad i Sverige. Om skolan har likvärdiga verksamheter i flera länder ska ansökan ges in till den nationella tillsynsmyndigheten i det land där skolan har sitt säte. Svenskt certifikat utfärdas av Transportstyrelsen och utfärdas att gälla för viss tid och kan återkallas eller begränsas om föreskrivna krav inte är uppfyllda.

6 § Ansökan om certifiering ska visa att skolan har tillräcklig personal och utrustning samt bedriver verksamheten i en miljö som är lämplig för att

² (EUT L 114, 27.04.2006 s. 22 Celex 32006L0023)

tillhandahålla utbildning som är nödvändig för att erhålla eller upprätthålla certifikat för flygledarelev, flygledare samt behörighetsbevis för AFIS-elev och AFIS-personal.

Skolan ska särskilt

1. ha en effektiv ledningsstruktur och tillräcklig personal med tillfredsställande kvalifikationer och erfarenhet för att tillhandahålla utbildning,

2. ha tillgång till lämpliga faciliteter och lokaler och lämplig utrustning som behövs för den typ av utbildning som erbjuds,

3. beskriva hur de kommer att gå till väga för att i detalj fastställa innehåll, organisation och längd för utbildningskurser; detta ska också omfatta det sätt på vilket examination eller bedömningar kommer att organiseras; för examination i samband med inledande utbildning, inklusive simuleringsövningar, ska instruktörernas kvalifikationer beskrivas detaljerat,

4. visa att sådana kvalitetsstyrningssystem finns som gör det möjligt att övervaka överensstämmelsen och tillförlitligheten hos de system och förfaranden som garanterar att de utbildningstjänster som tillhandahålls uppfyller de normer som fastställts, och

5. visa att det finns tillräcklig finansiering för att genomföra utbildningen i överensstämmelse med de normer som fastställts och att verksamheten har tillräcklig försäkringstäckning i överensstämmelse med den typ av utbildning som tillhandahålls.

7 § Vid betydande förändringar i verksamheten enligt kraven i 6 § eller vid förändringar som kan påverka flygsäkerheten ska det göras en ny ansökan om certifiering till Transportstyrelsen.

Utbildningsplaner och måldokument

8 § En skolas utbildningsplaner och måldokument för utbildning av personal för flygtrafikledningstjänst ska vara godkända av Transportstyrelsen.

En flygtrafikledningens utbildningsplaner och måldokument för utbildning av personal för flygtrafikledningstjänst ska vara godkända av Transportstyrelsen.

9 § Krav på utbildningsmål i flygledarutbildning återfinns i bilaga 1 till dessa föreskrifter.

10 § Elevernas kunskapsnivå ska verifieras med stöd av de godkända måldokumenterna.

11 § Material som har tjänat som underlag för skolans bedömning av elevernas kompetens ska finnas tillgängligt vid skolan under minst 36 månader för att på begäran kunna redovisas för Transportstyrelsen.

Utövande av flygtrafiktjänst

12 § En flygledarelev eller en AFIS-elev som ska utöva flygtrafikledningstjänst (ATS) får endast göra det under överinseende av en operativ instruktör (OJTI). Dessutom krävs certifikat för flygledarelev med gällande behörighet och behörighetstillägg respektive behörighetsbevis för AFIS-elev för den tjänst som ska utövas.

En flygledare eller en AFIS-tjänsteman utan gällande lokal behörighet som ska utöva flygtrafikledningstjänst (ATS) får endast göra det när behörighetsutbildning för den tjänst som ska utövas har genomförts och under överinseende av en operativ instruktör (OJTI).

Certifikat för flygledarelev erfordras inte för flygledare med giltigt certifikat för flygledare.

13 § En elev ska ansöka om certifikat för flygledarelev eller behörighetsbevis för AFIS-elev hos Transportstyrelsen.

Utbildning för observationstjänst för flygväder

14 § Utbildningen av personal för observationstjänst för flygväder ska utföras av instruktörer med minst två års erfarenhet av observationstjänst och dokumenterad utbildningserfarenhet.

Undantag

15 § Transportstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

Denna författning träder i kraft den 1 augusti 2009, då Luftfartsverkets föreskrifter (LFS 2008:13) om utbildning av personal för flygtrafiktjänst ska upphöra att gälla.

På Transportstyrelsens vägnar

CARINA LARSSON

Ann-Christine Sporrang
(Luftfartsavdelningen)

Bilaga 1 Utbildningsinnehåll i flygledarutbildning

DEL A

Krav avseende inledande utbildning för flygledare

Den inledande utbildningen ska säkerställa att flygledarelever uppfyller åtminstone målen för grundläggande utbildning och behörighetsutbildning enligt beskrivningen i Eurocontrols dokument "Guidelines for air traffic controller Common Core Content Initial Training", edition 2.0 10 December 2004 så att flygledarna klarar att hantera flygtrafiken på ett säkert, snabbt och effektivt sätt.

Utbildningsplaner för flygplatskontrolltjänst ska även omfatta utbildning och träning i förhindrandet av intrång på bana och andra flygsäkerhetsrelaterade frågor samt träning i hantering av haverier på flygplats. Flygtrafikledningspersonal ska ha utbildning i flygsäkerhet, luftfartsskydd och krishantering.

Den inledande utbildningen ska omfatta följande ämnen: luftfartsrätt, flygledningstjänst, inbegripet förfaranden för civil-militärt samarbete, meteorologi, flygtrafik, luftfartyg och flygprinciper, inbegripet förståelse mellan flygledaren och piloten, den mänskliga faktorn, utrustning och system, yrkesmiljö, säkerhet och säkerhetskultur, säkerhetsledningssystem, ovanliga situationer/nödsituationer, degraderade system, språkkunskaper, inbegripet fraser för radiotelefoni.

Ämnena ska läras ut på ett sådant sätt att sökandena förbereds för olika typer av flygtrafiktjänster samtidigt som säkerhetsaspekterna betonas. Den inledande utbildningen ska bestå av teoretiska och praktiska kurser, inklusive simuleringsövningar, och utbildningens längd ska fastställas i de godkända planerna för inledande utbildning. De förvärvade kunskaperna ska garantera att eleven kan anses ha den kompetens som krävs för att hantera komplexa och belastade trafiksituationer, vilket underlättar övergången till lokal behörighetsutbildning. Elevens kompetens efter den inledande utbildningen ska bedömas genom lämpliga examina eller ett system med fortlöpande bedömning.

DEL B

Krav avseende lokal behörighetsutbildning för flygledare

Den lokala utbildningsplanen ska i detalj beskriva de förfaranden och den tidsplan som krävs för att kunna tillämpa förfaranden för det lokala området under överinseende av en instruktör för utbildning på arbetsplatsen. Den godkända planen ska inbegripa uppgifter om alla delar av kompetensbedömningssystemet, inklusive arbetsarrangemang, bedömning av framstegen och examination, tillsammans med förfaranden för anmälningar till Transportstyrelsen. Den lokala behörighetsutbildningen kan innehålla vissa

delar av den inledande utbildningen som är specifika för de nationella förhållandena.

Den lokala behörighetsutbildningens längd ska fastställas i den lokala utbildningsplanen. Eleven ska uppnå kraven i de godkända utbildningsplanerna och måldokumentet samt bedömas genom lämplig examination eller genom ett system med fortlöpande bedömning, av godkända examinators som ska vara neutrala och objektiva i sin bedömning.

Utbildningsinnehåll i behörighets utbildning för AFIS

DEL C

Krav avseende inledande utbildning för AFIS-personal

Utbildningsplaner för flyginformationstjänst för flygplats ska omfatta utbildning och träning i förhindrandet av intrång på bana och andra flygsäkerhetsrelaterade frågor samt träning i hantering av haverier på flygplats. Personal med AFIS-behörighet ska ha utbildning i flygsäkerhet, luftfartsskydd och krishantering.

Den inledande utbildningen ska omfatta följande ämnen: luftfartsrätt, flyginformationstjänst, inbegripet förfaranden för civil-militärt samarbete, meteorologi, flygtrafik, luftfartyg och flygprinciper, inbegripet förståelse mellan AFIS-personal och pilot, den mänskliga faktorn, utrustning och system, yrkesmiljö, säkerhet och säkerhetskultur, säkerhetsledningssystem, ovanliga situationer/nödsituationer, degraderade system, språkkunskaper, inbegripet fraser för radiotelefoni.

Ämnena ska läras ut på ett sådant sätt att sökandena förbereds för olika typer av flyginformationstjänster samtidigt som säkerhetsaspekterna betonas. Den inledande utbildningen ska bestå av teoretiska och praktiska kurser, inklusive simuleringsövningar, och utbildningens längd ska fastställas i de godkända planerna för inledande utbildning. De förvärvade kunskaperna ska garantera att eleven kan anses ha den kompetens som krävs för att hantera komplexa och belastade trafiksituationer, vilket underlättar övergången till lokal behörighetsutbildning. Elevens kompetens efter den inledande utbildningen ska bedömas genom lämpliga examina eller ett system med fortlöpande bedömning.

DEL D

Krav avseende lokal behörighetsutbildning för AFIS

Den lokala utbildningsplanen ska i detalj beskriva de förfaranden och den tidsplan som krävs för att kunna tillämpa förfaranden för det lokala området under överinseende av en instruktör för utbildning på arbetsplatsen. Den godkända planen ska inbegripa uppgifter om alla delar av kompetensbedömningssystemet, inklusive arbetsarrangemang, bedömning av framstegen och examination, tillsammans med förfaranden för anmälningar till Transportstyrelsen. Den lokala behörighetsutbildningen kan innehålla vissa

delar av den inledande utbildningen som är specifika för de nationella förhållandena.

Den lokala behörighetsutbildningens längd ska fastställas i den lokala utbildningsplanen. Eleven ska uppnå kraven i de godkända utbildningsplanerna och måldokumenterna samt bedömas genom lämplig examination eller genom ett system med fortlöpande bedömning, av godkända examinators som ska vara neutrala och objektiva i sin bedömning.